

کتاب

طرح درس مربی

موضوع :

آموزش پیشگیری و کنترل بیماری آنفلوانزا

گروه هدف : عموم مردم

برنامه جامع سیستماتیک آموزش سلامت

Systematic comprehensive
Health Education Programming

SHEP

آموزش اساسی دانشی
دانشگاه اساسی سعادت

unicef

معاونت بهداشتی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشتی

Part (1-1)

Systematic comprehensive Health Education Programming

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
مرکز مدیریت بیماری ها - دفتر آموزش و ارتقای سلامت

<http://flu.behdasht.gov.ir>

آدرس وب سایت

تقدیم به: **شهتدا**، به پاس جانفشانی شان در راه **سلامت و امنیت کشور**

تقدیم به: **زنان و مردانی** که می کوشند تا کشور خود را به جایی برسانند که مستحق آن است.

Part (1-2)

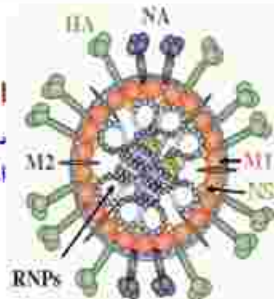
اهداف آموزشی:

انتظار می رود فراگیران عزیز پس از پایان دوره بتوانند:

- ۱- بیماری آنفلوانزا را شرح دهند.
- ۲- ویژگیهای آنفلوئزای فصلی - آنفلوئزای پاندمیک جهانی (آنفلوئزای H1N1 A (خوکی) و آنفلوئزای پرندگان را بیان کنند.
- ۳- علائم بیماری آنفلوانزا را در انسان شرح داده و تفاوت علائم بیماری آنفلوانزا را با بیماری سرماخوردگی بیان کنند.
- ۴- افراد در معرض تماس (در معرض خطر) و افراد پر خطر از لحاظ آنفلوانزا را فهرست نمایند.
- ۵- نحوه کنترل بیماری آنفلوانزا (موازیین بهداشت فردی در غفولتهای حاد تنفسی) را شرح دهند.
- ۶- واکسن آنفلوئزای فصلی را توضیح دهند و افراد در اولویت واکسیناسیون را نام ببرند.
- ۷- عمل ایجاد آنفلوئزای پاندمی (جهانگیری) را شرح دهند.
- ۸- ضرورت و زیان های اجتماعی - اقتصادی و امنیتی پاندمی آنفلوانزا را توجه نمایند.
- ۹- راههای انتقال، علائم و راههای پیشگیری از بیماری آنفلوئزای H1N1 A (خوکی) را شرح دهند.
- ۱۰- علائم آنفلوئزای پرندگان را در پرندگان و انسان مقایسه نمایند.
- ۱۱- نحوه انتقال آنفلوئزای پرندگان را در بین پرندگان و همچنین روش انتقال از پرندگان به انسان را بیان کنند.
- ۱۲- افراد در معرض خطر (تماس) آنفلوئزای پرندگان را فهرست نمایند.
- ۱۳- رفتارهای مخاطره آمیز از نظر ابتلا به آنفلوئزای پرندگان را شرح دهند.
- ۱۴- روشهای پیشگیری از ابتلا به آنفلوئزای پرندگان در انسان را توضیح دهند.
- ۱۵- تاثیرات منفی آنفلوئزای پرندگان بر اقتصاد کشورها را بیان کنند.
- ۱۶- مسیرهای مهاجرت پرندگان وحشی و تراکم مرعدها، در کشور ایران و تاثیر آن بر بیماری آنفلوئزای پرندگان را شرح دهند.
- ۱۷- وظایف مردم و مسئولین را جهت پیشگیری و کنترل بیماری آنفلوانزا شرح دهند.

Part (1-3) بیماری آنفلوانزا

اهمیت آنفلوانزا

سرعت انتشار - **عشرت** **معتلایان** - قابلیت ایجاد همه گیری
احتمال بروز عارضه و مرگ و میر در گروه های پرخطر بیشتر است.

Figure (1-1)

- آنفلوانزا؛
- یک بیماری حاد تنفسی به علت ویروس
- شایع در فصول سرد سال

Part (2-1)	ویژگیهای بیماری	نوع آنفلوانزا
	<ul style="list-style-type: none"> - از انسان به انسان منتقل می شود. - در صورت ابتلا معمولاً عارضه خاصی ندارد و بهبودی حاصل می گردد. - واکنس آن در دسترس است و برای افراد خاصی توصیه می شود. 	آنفلوانزای فصلی Seasonal
	<ul style="list-style-type: none"> - ظهور گونه ای جدید از ویروس آنفلوانزا ◀ ناشناخته برای سیستم ایمنی بدن ◀ ابتلای تعداد زیادی انسان ها - شیوع بالای آن می تواند منجر به همه گیری جهانی (پاندمی) گردد. - پاندمی اخیر (۲۰۰۹) مربوط به ویروس آنفلوانزا از نوع H1N1 A (خوکی) می باشد. - افسار مختلف جامعه را درگیر می کند به دلیل کاهش نیروی انسانی ارائه دهنده خدمات، می تواند باعث اختلال در امور اجتماع گردد. - وقوع پاندمی، موارد بالای ابتلا و مرگ و میر را به همراه خواهد داشت. - واکنس موثر و بی خطر، حداقل شش ماه پس از بروز پاندمی می تواند در دسترس قرار گیرد. 	آنفلوانزای پاندمیک (جهانگیری) Pandemic
	<ul style="list-style-type: none"> - بطور معمول در بین پرندگان اتفاق می افتد. - ویروس این بیماری از نوع H5N1 بسیار کشف شده است. - می تواند از پرنده به انسان منتقل شود. - ابتلای انسان به این بیماری بسیار خطرناک است و مرگ و میر بالایی دارد. - ایمنی انسانی نسبت به این نوع آنفلوانزا وجود ندارد. - واکنس آن در دسترس نیست. 	آنفلوانزای پرندگان Avian

علائم بالینی آنفلوانزا در انسان:

- سه علامت اصلی: **تب** (تب بیش از ۳۸ درجه اصلی ترین علامت بیماری است) - **گلودرد** - **سرفه**
- **علائم کمکی**: بی اشتها، تهوع، استفراغ، اسهال، احساس کوفتگی (دردهای استخوانی-عضلانی)- لرز- احساس ضعف و خستگی سردرد
- آبریزش بینی - احساس گرفتگی بینی و عطسه

Part (2-2)

تفاوت آنفلوانزای فصلی با سرماخوردگی

Part (2-3)

Figure (2-1)

سرماخوردگی	آنفلوانزای انسانی	علائم و نشانه ها
تدریجی	ناگهانی (حاد)	نحوه شروع علائم
خفیف و ناشایع	شدید و شایع	تب
ناشایع	شایع	گلودرد
کمتر	شایع	سرفه (بیمار بیان میکند که: سینه ام درد می کند)
شایع	ناشایع	آبریزش بینی، عطسه، احساس گرفتگی بینی

* سرفه در آنفلوانزا، اغلب شدید و برای مدتی ادامه می یابد.
بقیه علائم فوق بعد از ۲-۷ روز خود بخود بهبودی پیدا می کنند.

Part (3-1)

تاریخچه آنفلوانزای فصلی

Figure (3-1)

از گذشته های بسیار دور انسان به آنفلوانزا مبتلا می شده است. بطور معمول سالیانه در جمعیت های انسانی یک همه گیری (افزایش موارد بیماری) ایجاد می کند. همه گیری ها معمولا در فصلهای سرد و بارانی سال اتفاق می افتد ← به همین خاطر نامش آنفلوانزای فصلی است.

Part (3-2)

افراد در معرض خطر از لحاظ آنفلوانزای انسانی (فصلی و پاندمی) که باید واکسن آنفلوانزای فصلی تزریق کنند:

Figure (3-2)

افراد در معرض خطر آنفلوانزای انسانی	افراد در معرض خطر آنفلوانزای انسانی
سالمدان بالای ۶۵ سال	ساکنین آسایشگاهها و کارکنان آن مراکز
کودکان زیر ۵ سال (بیش از ۶ ماه)	کارکنان حرفه های پزشکی و بهداشتی
کودکان و نوجوانان زیر ۱۸ سال که تحت درمان طولانی مدت با آسپرین هستند	مراقبین افراد پرخطر و اعضای خانواده آنها
مبتلایان به بیماریهای ناتوان کننده (ریوی-قلبی-کلیوی-دیابت و ...) و تضعیف کننده سیستم ایمنی	واکسیناسیون مادر منعی جهت شیردهی به نوزاد نمی باشد.
زنان حامله خصوصا در سه ماهه دوم و سوم	
مصرف کنندگان داروهای کورتیکواستروئید به مدت طولانی شیمی درمانی در شش ماه اخیر	

همه مردم نیازی به انجام واکسیناسیون ندارند انجام واکسیناسیون فصلی فقط برای افراد ذکر شده ضروری است.

Part (3-3)

نکاتی در مورد تزریق واکسن آنفلوانزای فصلی:

Figure (3-3)

- اوایل پاییز
- ایجاد ایمنی دو هفته بعد از تزریق
- ضرورت تکرار واکسیناسیون هر سال (زیرا ویروس هر سال با سال قبل می تواند متفاوت باشد)
- رعایت قوانین زنجیره سرد تا زمان مصرف واکسن

ابتلا به آنفلوانزا در گروه پرخطر، خطرناک است. لذا توصیه میشود قبل از شروع فصل سرما و افزایش شیوع بیماری واکسن آنفلوانزای فصلی را تزریق نمایند.

Part (3-4)

مهمترین راه انتقال بیماری و چند توصیه؟

Figure (3-4)

استنشاق قطرات تنفسی آلوده

بنابراین:

- هنگام سرفه و عطسه جلوی بینی و دهان خود را بگیرید تا از انتشار آلودگی جلوگیری شود.
- در صورت ابتلا از حضور در محل های پر جمعیت خودداری کنید.
- شستشوی دست با آب و صابون پس از تماس با بیماران

Part (4-1)

آنفلوانزای پاندمیک (جهانگیری) Pandemic

وقوع پاندمی، موارد بالای ابتلا و مرگ و میر را همراه خواهد داشت.

چون: ویروس جدید است و واکسن و داروی موثری در دسترس نیست.

Part (4-2)

وقوع چهار پاندمی آنفلوانزا

Significant Dates in Human Influenza History

سال	نوع آنفلوانزا	مرگ و میر انسانی
۱۹۱۸	اسپانیایی (فصلی)	بیش از ۵۰ میلیون
۱۹۵۷	آسیایی (فصلی)	حدود ۲ میلیون
۱۹۶۸	هنگ کنگی (فصلی)	حدود ۱ میلیون
۲۰۰۹	H1N1 A (خوکی)	؟

در ۱۰۰ سال گذشته
چهار پاندمی
با انواع جدید ویروس

این علامت نشان دهنده بروز تغییرات و یا ایجاد نوع جدیدی از ویروس است

ولی ممکن هست که همه گیری آنفلوانزا در هر مکانی و بدون ارتباط یا فصل اتفاق بیفتد

اغلب همه گیری های آنفلوانزا
در مناطق معتدل کره زمین ← در فصل زمستان
در مناطق گرمسیر ← در ماههای بارانی

Part (4-3)

آنفلوانزا در چه شرایطی جهانگیر می شود؟

- ۱- ایجاد زیرگروه جدیدی از ویروس A با منشأ حیوانی و یا انسانی
- ۲- کسب قابلیت بیماری زایی در انسانها
- ۳- کسب قابلیت انتشار آسان بین انسانها

در حال حاضر:

ویروس H5N1 (برندگان) دو شرط اول فوق را دارد.
ویروس H1N1 (خوکی) جهانگیر شده است (هرسه شرط)

Part (4-4)

در صورت بروز پاندمی، زمان و سرعت انتشار آن چگونه خواهد بود؟

- انتشار جهانی همه گیری های گذشته ← در عرض ۶ تا ۹ ماه
- انتشار جهانی H1N1 اخیر (نویدید) ← در عرض شش هفته
- همه گیری در چند موج (حدود ۸-۶موج) ظهور خواهد کرد و هر بار حدود ۲ سال طول خواهد کشید.

Part (4-5)

اثرات مخرب پاندمی

مرگ و میر بالا

کاهش نیروی انسانی ارایه دهنده خدمات به دلیل ابتلا یا عدم حضور در محل خدمت بدلیل ترس از ابتلا
اختلال در امور اجتماع و ارایه خدمات بهداشتی و عمومی
افزایش شیوع سایر بیماریهای واگیر در صورت کاهش نیروی انسانی بهداشتی و درمانی
تهدید امنیت اجتماعی و سیاسی

Part (4-6)

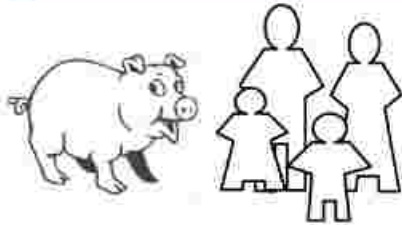
یک نکته مهم

ما باید خودمان را برای مواجهه با بحران پاندمی آنفلوانزا آماده کنیم، چون در صورت وقوع پاندمی فرصتی برای این کار نخواهیم داشت.

Part (5-1)

آنفلوانزای A H1N1 (خوکی)

ویروس بیماری از گروه A و زیرگروه H1N1 می باشد.
 قابلیت بیماری زایی در **خوک و انسان** را دارد.
 نحوه انتشار: بصورت انسان به انسان و در سطح جهانی
 راه انتقال: **کاملاً مشابه راههای انتقال آنفلوانزای فصلی**
 از جمله: **(سرفه - عطسه - لمس سطوح و اشیاء آلوده و متعاقباً تماس دست آلوده با دهان و چشم و بینی)**

Part (5-2)

ویژگیهای آنفلوانزای A H1N1

پاندمی آنفلوانزای A

H1N1 در کمتر از ۳ ماه

بالا تر بودن سرعت سرایت نسبت به آنفلوانزای فصلی
 شدت علائم بیماری از خفیف تا شدید می باشد.

Part (5-3)

آیا واکنشی علیه بیماری آنفلوانزای H1N1 وجود دارد؟

Yes

بلی اما به دلیل ساختمان ناپایدار ویروس و احتمال بروز جهش های متعدد یا نوترکیبی با سایر ویروسهای گروه A ممکن است روی ویروسهای جهش یافته بی اثر باشد.

Part (5-4)

علائم و نشانه ها و گروه های پرخطر آنفلوانزای H1N1 همانند آنفلوانزای فصلی است.

Part (5-5)

درمانهای علامتی و سرپایی بیماری آنفلوانزای H1N1

توجه

۹۵٪ موارد با درمان سرپایی بهبود می یابند
 تنها در ۲٪ تا ۵٪ موارد نیاز به بستری می باشد.

درمان ضد تب - رژیم مایعات گرم - استراحت در منزل به مدت ۵-۷ روز

چه وقت باید به پزشک مراجعه کرد؟

در صورت داشتن علائم شدید، مراجعه به پزشک ضروری است.

Part (5-6)

راه های پیشگیری

همان راههای پیشگیری از آنفلوانزای فصلی است از جمله:

- مراجعه به پزشک در صورت شدید بودن سه علامت اصلی آنفلوانزا - استراحت در منزل با توصیه پزشک
- پوشاندن دهان و بینی با دستمال کاغذی به هنگام عطسه و سرفه و انداختن دستمال کاغذی مصرف شده در ظرف آشغال در بسته
- شستشوی مکرر دستها با آب و صابون به مدت ۳۰-۲۰ ثانیه، خصوصاً بعد از سرفه و عطسه
- خودداری از تماس دستهای آلوده با چشمها، بینی و دهان
- پرهیز از تماس نزدیک (کمتر از یک متر) با افراد بیمار و کلیه رفتارهایی که باعث تماس نزدیک می شوند شامل درآغوش گرفتن، بوسیدن و دست دادن.
- خودداری از مسافرت های بی مورد مخصوصاً به مناطق آلوده
- عدم حضور در اجتماعات در صورت ابتلا به بیماری چون:

بیمار مبتلا به آنفلوانزای A H1N1: از **یک روز قبل از شروع علائم تا هفت روز بعد** از آن می تواند ویروس را به دیگران منتقل نماید.

Part (5-7)

نکته بسیار مهم

در صورت نداشتن دستمال کاغذی هنگام عطسه و سرفه دهان و بینی را، با قسمت داخلی آرنج خود، بپوشانیم

هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانیم

Part (6-1)

آنفلوانزای پرندگان

آنفلوانزای پرندگان نوع دیگری از آنفلوانزا است

- عامل این بیماری ویروس H5N1 است و از زیرگروه های نوع A می باشد.
- ایجاد بیماری و همه گیری در پرندگان و خطر سرایت به انسان
- بیماری زایی شدید و میزان کشندگی بالا در پرندگان و انسان
- در بعضی از کشورهای جهان گزارش شده است.

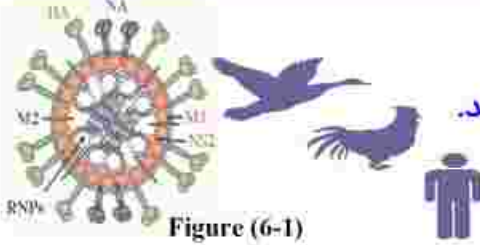

Figure (6-1)

Part (6-2)

تاریخچه آنفلوانزای پرندگان

- * درگیری عمده در پرندگان - خوک - اسب - سایر پستانداران
- گزارش اولین مورد در سال ۱۸۷۸ در ایتالیا
- حدود یک قرن بعد در هنگ کنگ
- در سالهای اخیر: در کشورهای متعددی از جمله ایتالیا، هلند و در شرق آسیا، ویتنام، تایلند، اندونزی، چین و ایران ...
- * ایتالیا ← کشتار ۱۰۰٪ پرندگان
- * آسیای جنوب شرق (سال ۲۰۰۳) بزرگترین و شدیدترین همه گیری در بین پرندگان

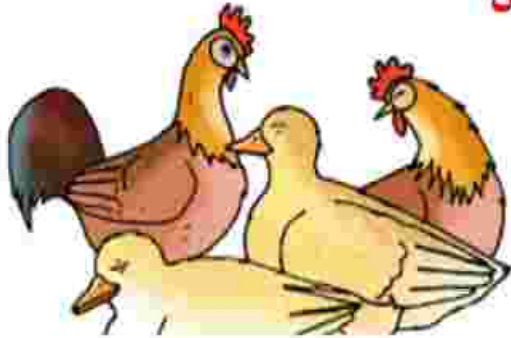

Figure (6-2)

هرگونه تماس نزدیک انسان با پرنده (آلوده / بیمار / یا تلف شده)، خطر ابتلا را به دنبال دارد

Part (6-3)

پرندگان وحشی مهاجر : مقاوم به ویروس و بیماری
اما انتقال دهنده بیماری ← مخزن بیماری

مرغ و خروس و بوقلمون : بسیار ضعیف و حساس در مقابل این ویروس

Figure (6-3)

Figure (6-4)

Part (6-4)

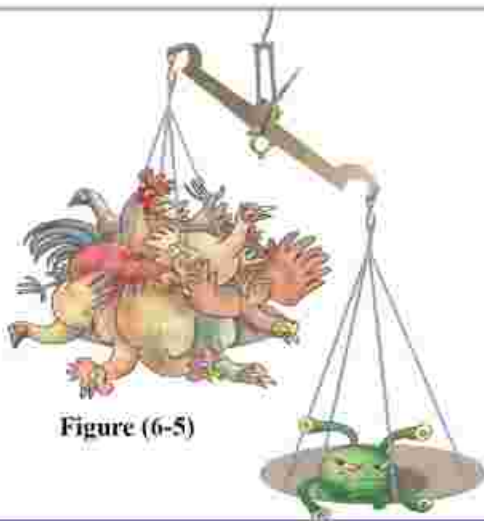

Figure (6-5)

به نظر شما مفهوم تصویر مقابل چیست؟!

Part (7-1)

چرا آنفلوانزای پرندگان خطرناک است؟

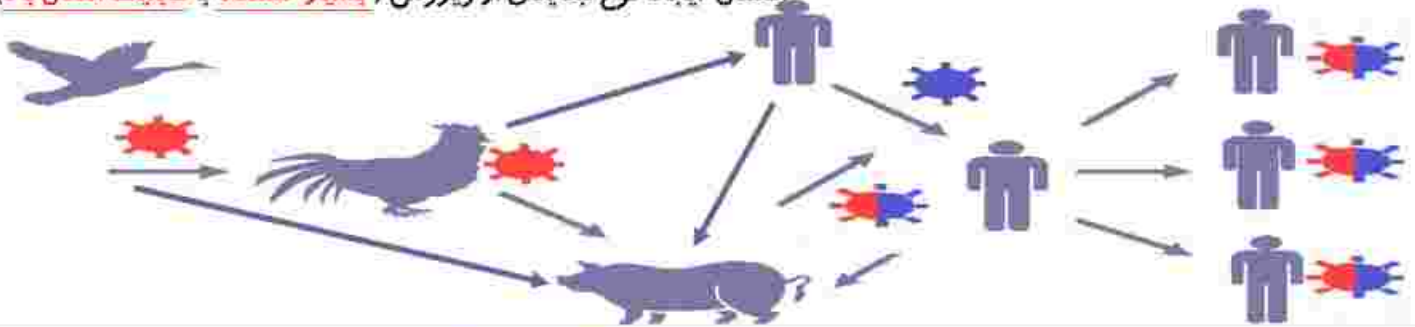

تلفات سنگین در پرندگان و خسارت به صنعت پرورش طیور
بیماری زایی در انسانها

بیماری شدید و مرگ و میر بالا در موارد ابتلا

خطر بدست آوردن قابلیت انتقال انسان به انسان (از طریق جهش ژنتیکی یا ترکیب با سایر ویروسهای گروه A)
اگر این جهش یا نوترکیبی اتفاق بیفتد، جهان را خطر پاندمی تهدید می کند

احتمال ایجاد نوع جدیدی از ویروس (بسیار کشنده با قابلیت انتقال بالا)

Part (7-2)

مرگ و میر انسانی به علت آنفلوانزا!؟

در موارد شدید ابتلا به بیماری آنفلوانزا:

۱ نفر در ۱۰۰۰ نفر

مرگ و میر در آنفلوانزای فصلی

۵ نفر در ۱۰۰۰ نفر

مرگ و میر در آنفلوانزای H1N1 (خوکی)

۵۰۰ نفر در ۱۰۰۰ نفر

مرگ و میر در آنفلوانزای H5N1 (پرندگان) حدود

Part (7-3)

Figure (7-3)

برداشت شما از تصویر مقابل چیست؟
کارشناسان سلامت مشغول چه کاری هستند؟

Part (7-4)

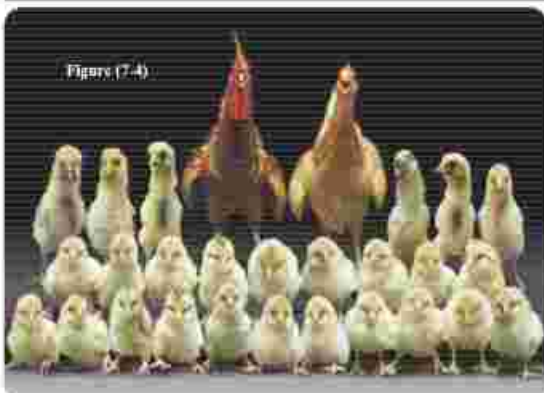

Figure (7-4)

برای داشتن خانواده و جامعه ای سالم،
باید توصیه های بهداشتی و سلامتی را جدی گرفت.
مگه نه؟!

Part (8-1) علائم بیماری آنفلوانزای پرندگان در پرندگان

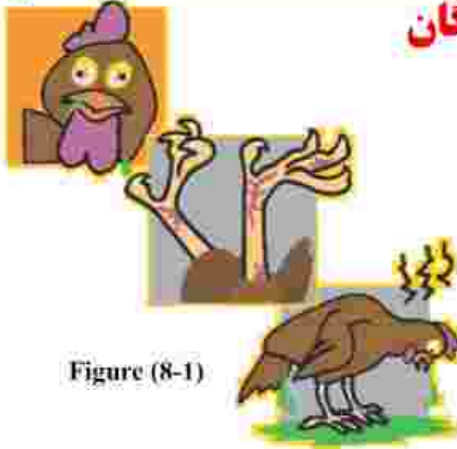

Figure (8-1)

Part (8-1)

دوره نهفتگی: کمتر از یک ساعت تا سه روز

نوع خفیف: ریختن پرهای پرندگان،

عطسه، آبریزش بینی، اشک ریزش، سرفه

بی اشتها، اسهال

کاهش تولید تخم، نرم شدن پوسته تخم مرغ،

تغییر رنگ تاج و ریش و ساق پاها،

نوع شدید: شروع ناگهانی تلفات با روند افزایشی

Part (8-2) راههای انتقال بیماری آنفلوانزای پرندگان

Part (8-2)

➤ انتقال ویروس از پرنده آلوده به پرنده سالم

از طریق: فضولات، ترشحات و قطرات مجاری تنفسی و چشم

➤ انتقال از پرنده به انسان:

از طریق فضولات و ترشحات پرنده آلوده هنگام ذبح کردن پرده آماده کردن برای پخت،

مصرف گوشت یا تخم خام یا نیم پز پرندگان آلوده

➤ انتقال مکانیکی:

Figure (8-3) از طریق: بدن و پاهای حیوانات جلوده، باد، وسایل نقلیه، اشیاء آلوده، کفشیهای کارگران مرغداری، حسرات، آب آلوده به فضولات پرنده

➤ انتقال از انسان به انسان:

در صورتیکه ویروس قابلیت انتقال آسان انسان به انسان را پیدا کند. (خوشبختانه تاکنون این اتفاق نیفتاده است)

Part (8-3) علائم بیمار مشکوک به آنفلوانزا در انسان

Part (8-3)

دوره نهفتگی: یک الی دو روز

سه شاه علامت: تب، گلودرد، سرفه

علائم کمکی: بی اشتها، تهوع، استفراغ، اسهال، احساس کوفتگی (دردهای استخوانی-عضلانی)

لرز-احساس ضعف و خستگی، سردرد، آبریزش بینی-احساس گرفتگی بینی و عطسه

در موارد شدید: ذات الریه ← مرگ

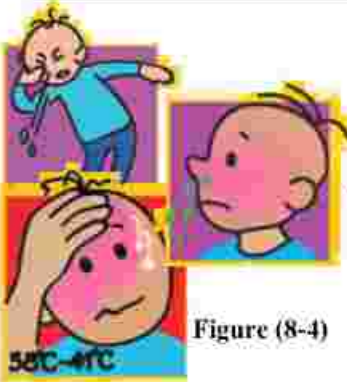

Figure (8-4)

فرد مشکوک به آنفلوانزای پرندگان کیست؟

فردی است که علاوه بر داشتن سه علامت اصلی (تب-گلودرد-سرفه)

شواهد اپیدمیولوژیک مثبت (سابقه تماس با پرنده آلوده/بیمار/یا تلف شده، یا مشاغلی که با پرندگان سر و کار دارند) را ذکر می کند.

NO

آیا واکسنی علیه بیماری آنفلوانزای پرندگان وجود دارد؟

Part (8-4)

خیر به دلیل ساختمان ناپایدار ویروس و بروز جهش های متعدد در ساختمان آن

منظور از تصویر؟

بازارهای سنتی عرضه پرندگان زنده:

یکی از منابع انتشار ویروس

و تهدیدی برای سلامت انسان

Figure (8-5)

Part (8-5)

چه کسانی در معرض تماس با بیماری آنفلوانزای پرندگان هستند؟

Figure (9-1)

خانواده هایی که پرندگان را در محل سکونت خود نگهداری می کنند

Figure (9-2)

- کارگران کشتارگاههای پرندگان
- کارگران فروشگاه های عرضه محصولات پرندگان

Figure (9-3)

کارگران مزارع پرورش طیور، کارگران شاغل در حمل و نقل و یا جابجایی پرندگان یا کود آنها

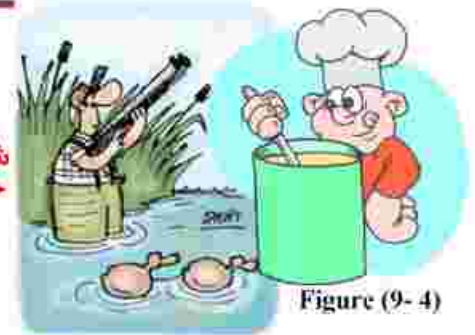

Figure (9-4)

شکارچیان پرندگان، آشپزها و مشاغل مشابه

Figure (9-5)

فروشندهان پرندگان زینتی

پزشکان، دامپزشکان، کارکنان مراکز بهداشتی درمانی و آزمایشگاههای ویروس شناسی

Figure (9-6)

مسافرانی که به مناطق آلوده سفر می کنند

Figure (9-7)

توصیه می شود: گروههای فوق الذکر واکسن آنفلوانزای فصلی را دریافت نمایند

اما باید بدانیم که:

این واکسن، آنها را از ابتلا به آنفلوانزای پرندگان مصون نخواهد کرد. لازم است توصیه های مرتبط را اعمال نمایند.

Part (10-1)

رفتارهای مخاطره آمیز از نظر ابتلا به آنفلوانزای پرندگان چیست؟

- ۱- ذبح پرندگان در منزل
- ۲- تماس نزدیک با پرندگان و فضولات آنها
- ۳- نگهداری پرندگان در منزل بدون استفاده از توری و محافظ
- ۴- پر کردن پرنده (مرغ و سایر پرندگان) بدون دستکش
- ۵- طبخ ناکافی (نیم پز) پرنده و تخم آن
- ۶- ناکافی بودن شستشوی دستها با آب و صابون
- ۷- نقل و انتقال و تجارت پرندگان ، بدون رعایت موازین بهداشتی
- ۸- شکار پرندگان وحشی

Part (10-2)

راههای پیشگیری و کنترل بیماری آنفلوانزای پرندگان

خودداری از مصرف گوشت و تخم پرندگان بصورت خام یا نیم پز
(پخت گوشت پرندگان در دمای ۷۰ درجه سانتیگراد به مدت ۲۰ دقیقه)

Figure (10-1)

شستشوی دستها با آب و صابون به مدت ۲۰-۳۰ ثانیه

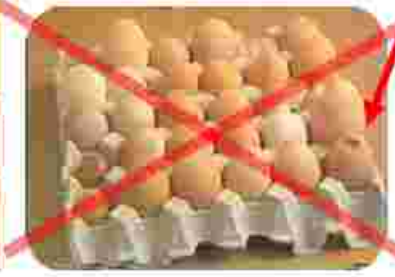

Figure (10-2)

تهیه گوشت پرندگان از مراکز مجاز بهداشتی و استفاده از دستکش هنگام تمیز و قطعه قطعه کردن پرنده، عدم خرید تخم مرغ ترک خورده و شستشوی سطوح پس از پایان کار

Figure (10-3)

شنا نکردن در تالاب های محل حضور پرندگان وحشی

Figure (10-4)

...ادامه راههای پیشگیری و کنترل بیماری آنفلوانزای پرندگان

Figure (11-1)

واکسیناسیون افراد در معرض تماس با واکسن آنفلوانزای فصلی

Figure (11-2)

نگهداری پرندگان اهلی در داخل قفس

به کودکان خود بیاموزیم که پرندگان وسیله بازی نیستند.

خودداری از تماس و بازی کودکان با پرندگان اهلی و وحشی چه پرنده مرده و چه زنده

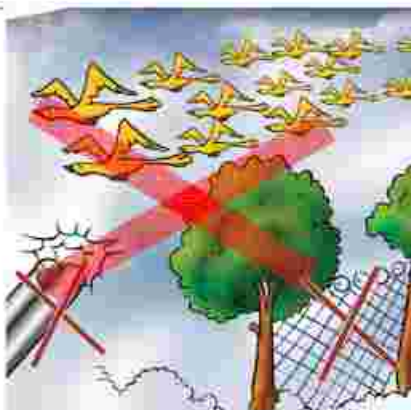

Figure (11-3)

Figure (11-4)

معدوم کردن سریع کلیه پرندگان بیمار و پرندگان در تماس با آنها و دفن بهداشتی لاشه ها

خودداری از شکار پرندگان مهاجر و عرضه و خرید و نگهداری آنها

استفاده از وسایل حفاظتی مانند ماسک و دستکش یکبار مصرف برای منابعی که با پرندگان در تماس هستند.

ضد عفونی و نظافت مرغداری ها طبق اصول بهداشتی

Figure (11-7)

Part (12-1)

...ادامه راههای پیشگیری و کنترل بیماری آنفلوانزای پرندگان

Figure (12-1)

ممانعت از نگهداری سایر حیوانات در نزدیک مرغداری ها

Figure (12-2)

حمل و نقل و تجارت پرندگان با رعایت موازین بهداشتی

پرکردن پرندگان با استفاده از دستکش و ماسک

Figure (12-3)

Part (12-2)

چند توصیه در مواجهه با بیماری یا تلفات غیرمعمول در پرندگان

Figure (12-4)

- تماس فوری با سازمان دامپزشکی منطقه سکونت
- رعایت دقیق توصیه های مسئولین بهداشتی و سازمان دامپزشکی

Part (12-3)

توصیه به مسافران عازم مناطق آلوده

Figure (12-5)

- خودداری از مصرف گوشت، پرنده یا تخم آن بصورت خام یا نیم پز
- شستشوی مکرر دستها با آب و صابون
- خودداری از حضور در بازارهای فروش پرندگان
- مراجعه به پزشک در صورت بروز شاه علامتهای بیماری (تب، گلودرد، سرفه)
- در بازگشت از سفر به مناطق آلوده یا حضور در مکانهای آلوده

Part (12-4)

وظیفه مردم و مسئولین

Figure (12-6)

- وظیفه مردم: رعایت توصیه های بهداشتی فوق برای حفظ سلامت خود، خانواده و جامعه
- گزارش موارد بیماری و تلفات غیر معمول پرندگان به مسئولین بهداشتی و دامپزشکی منطقه سکونت
- همکاری در رفع آلودگی مکانهای آلوده
- وظیفه مسئولین: آموزش همگانی در خصوص موازین کنترل و پیشگیری آنفلوانزای پرندگان
- حمایت از خسارت دیدگان

Part (13-1) خسارات اقتصادی و اجتماعی

Figure (13-1)

ناشی از شیوع ویروس H5N1

- آمریکا ۶۵ میلیون دلار
- آمریکا **در یکسال** ۱۷/۰۰۰/۰۰۰ قطعه تلفات و معدوم سازی پرند
- ایتالیا ۱۰۰ میلیون دلار
- هنگ کنگ ۱۳ میلیون دلار
- هلند ۸۰۰ میلیون دلار

Part (13-2) صنعت مرغداری و آنفلوانزای پرندگان

Figure (13-2) مرغداری صنعتی

- مرغداریهای سنتی
- مرغداریهای صنعتی

Part (13-3) ایران کشوری در معرض خطر

Figure (13-3) میزان تراکم و گستردگی مرغداریها در سراسر کشور ایران در مسیر مهاجرت پرندگان وحشی

- * ایران در مسیر پرندگان مهاجر از چند کانال وجود تالابها و دریاچه ها (بندر انزلی - ترکمن - گاوخونی - دریاچه هامون و ارومیه)
- * وجود بازارهای سنتی عرضه پرند زنده و یا شکار شده
- * گسترش وسیع صنعت مرغداری در کشور
- * آلودگی کشورهای همسایه

Figure (13-4)

Part (13-4) مسیر مهاجرت پرندگان وحشی در جهان

- مهاجرت پرندگان وحشی ◀ در تغییر فصلهای گرم و سرد سال ◀ استراحت و تغذیه ◀ در تالابها و دریاچه های بین مسیر ◀ احتمال انتقال ویروس در صورت بیماری پرندگان
- مسیر مهاجرت پرندگان وحشی: ◀ از کشورهای جنوب شرق آسیا به کشورهای دیگر

Part (13-5) دو سوال مهم: به نظر شما ...

Part (13-5)

Figure (13-5)

۱- چرا باید به اخباری که از رسانه ها در باره آنفلوانزای پرندگان پخش می شود، توجه کرد؟

- * حساسیت مسئله در حد بین المللی
- * افزایش خطر ایجاد پاندمی، حتی با ابتلای یک مورد انسانی

۲- چرا باید با ماموران بهداشتی و دامپزشکی نهایت همکاری را کرد؟

- * برای ایجاد امنیت و پیشگیری از اثرات و عواقب سوء بیماری

داستان نازنین، دختر علاقمند به پرندگان

Part (14-1)

Part (14-2)

چند نکته منفی در حمل پرندگان این تصویر مشاهده می کنید؟

چند نکته مثبت در حمل پرندگان این تصویر مشاهده می کنید؟

نام ببرید

حمل و نقل نادرست پرندگان

نام ببرید

حمل و نقل درست پرندگان

Part (14-3)

و کلام آخر...

انسان سالم

یادمان باشد که:

محور توسعه پایدار

در هر کشوری ...

Healthy Human is the base for Sustainable development

انسان سالم محور توسعه پایدار

Healthy human
is the base for sustainable development

Systematic comprehensive Health Education Programming

SHEP . تحولی نو در سیستم آموزش سلامت

برنامه جامع سیستماتیک آموزش سلامت

زندگی صحنه یکتای هنرمندی ماست
هرکسی نغمه خود خواند و از صحنه رود
صحنه پیوسته به جاست
خرم آن نغمه که مردم بسپارند به یاد

